

СИЛАБУС

«Основи міжнародної безпеки»

(назва навчальної дисципліни)

Викладач

Безрук Олександр Олександрович

Кандидат політичних наук, доцент

е-пошта: alex.bezruk@ukr.net

телефон: 096 120 47 50

часи роботи: _____

Академічний період

1-й семестр 2020/2021 н.р.

Академічні години

дні тижня

час проведення за розкладом

Місце проведення

Аудиторія , майдан Свободи,

Навчальне навантаження

3 кредитів ЄКТС, _90_ годин

Пререквізити:

зادля успішного освоєння курсу здобувач вищої освіти має володіти базовими знаннями з “Політології», «Основи світової політики».

Постреквізити:

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти мають досягти таких результатів навчання:

1) загальні компетентності:

ЗК2 – здатність до здійснення аналізу та критичного оцінювання політичних, культурних, економічних та соціальних явищ і подій;.

ЗК6 – уміння ідентифікувати та формулювати проблеми галузі міжнародних відносин.

2) фахові компетентності:

ФК 2 – здатність аналізувати і прогнозувати політичний та соціально-економічний розвиток країн та регіонів;

ФК 4 – здатність до аналітичної діяльності щодо зовнішньополітичного курсу країн та регіонів;

ФК 8 – здатність виявляти можливі як безпосередні, так і потенційні загрози та виклики міжнародній безпеці та основні напрями політики щодо зменшення та нейтралізації ризиків

Програмні результати навчання:

ПРН2 – аналіз зовнішньої політики окремих країн та блоків країн.

ПРН5 – здійснювати політичний огляд міжнародних подій та виявляти проблеми в міжнародних відносинах.

ПРН8 – критично оцінювати і прогнозувати соціальні, економічні, політичні, екологічні, культурні та інші події та явища.

ПРН17 - визначення політичних, дипломатичних, безпекових, суспільних, юридичних, економічних й інших ризиків у сфері міжнародних відносин та глобальних процесів

ПРН22 - використовувати теоретичні знання в аналізі та прогнозуванні політичного і соціально-економічного розвитку суспільно-територіальних систем, країн, регіонів та їх зовнішньоекономічну діяльність

Призначення навчальної дисципліни:

Дисципліна «Основи міжнародної безпеки» є складовою освітньо-професійної програми: «Міжнародні відносини та регіональні студії першого (бакалаврського) рівня.

Мета дисципліни

вивчення студентами нагальних проблем міжнародної безпеки, засобів підтримки міжнародної безпеки в сучасних умовах та основних чинників впливу на її стан.

Завдання вивчення дисципліни:

- визначити поняття «міжнародна безпека» у контексті сучасних наукових підходів. З'ясувати яким чином це поняття співвідноситься із такими концептами як «національна безпека» та «глобальна безпека».
- розглянути об'єкти, суб'єкти, механізми, компоненти забезпечення функціонування системи міжнародної безпеки, її режими функціонування в умовах постбіполярної системи міжнародних відносин;
- виявити базові актуальні проблеми міжнародної безпеки, окреслити можливі варіанти їхнього вирішення;
- проаналізувати роль України в системі міжнародної безпеки, з урахуванням чиннику гібридного конфлікту на її території.

Інформаційні ресурси:

Основна література

1. Богданович В. Ю., Маначинский А. Я. и др.. Конфликты и войны: монография. Киев, 2007. 571 с.
2. Власюк О.С. Національна безпека України: еволюція проблем внутрішньої політики : Вибр. наук. праці / О. С. Власюк. – К. : НІСД, 2016. – 528 с.
3. Глобальна та національна безпека: підручник / авт. кол. :В..І. Абрамов, Г.П. Ситник, В.Ф. Смоляннюк та ін. / за заг. ред. Г.П.Ситника. – Київ : НАДУ, 2016. – 784 с.
4. Воєнна доктрина України. 2015.
5. Закон України «Про національну безпеку України», 2018.
6. Ліпкан В. А. Безпекознавство. Київ. Вид-во Європейського університету. 2003. 208 с.
7. Ліпкан В. А. Теорія національної безпеки. Київ. КНТ. 2008. 631 с.
8. Ліпкан В. А. Національна безпека України. Київ. Кондор. 2008. 552 с.
9. Мала енциклопедія міжнародної безпеки (за заг.ред. Ю. Л. Бошицького). Київ. Вид-во Європейського університету. 2012.

10. Політологічний енциклопедичний словник за ред. М. П. Требіна. Харків: Право, 2015. 816 с.

11. Рущенко І.П. Російсько-українська гібридна війна: погляд соціолога / монографія. Х.: ФОП Павленко О.Г., 2015. 268 с.

Допоміжна література

1. Баймуратов М. А. Международно-правовые аспекты становления и развития европейской системы безопасности на пороге XXI века. Одесса: Юридическая литература. 2004. 184 с.

2. Бек У. Общество риска. На пути к другому модерну. Москва: Прогресс-Традиция, 2000. 384 с.

3. Бек У. Что такое глобализация? Ошибки глобализма. Ответы на глобализацию. Москва: Прогресс-Традиция, 2001. 302 с.

4. Гріненко О., Денежкін М., Кутувий О. Мобілізаційна підготовка національної економіки в контексті сучасних воєнних конфліктів // Наука і оборона. №3. 2013. С. 40-44.

5. Дарендорф. Р. У пошуках нового устрою. Лекції на тему політики свободи у XXI столітті. Київ: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2006. 109 с.

6. Денисенко І. Д. Еволюція теорії конфлікту в західній соціальній філософії. Харків: «ОВС», 2002. 288 с.

7. Кучма Л. Д. После майдана: Записки президента. 2005-2006. Киев, 2007. 688 с.

8. Марко С. Хроніка гібридної війни. Київ, 2016. 248 с.

9. Парк Р. Э. Конкуренция и конфликт // Вопросы социологии. 1994. № 5. С. 62—70.

10. Райтшустер Б. Путинократия. Человек власти и его система. Харьков: Виват, 2015. 368 с.

11. Тоффлер Э. Война и антивоенная: Что такое война и как с ней бороться. Как выжить на рассвете XXI века. Москва: АСТ : Транзиткнига, 2005. 412 с.

12. Требін М. П. Армія та суспільство: соціально-філософський аналіз взаємодії в умовах трансформації. Харків: Вид. дім «ІНЖЕК», 2004. 404 с.

13. Хантингтон С. Столкновение цивилизаций. Москва : АСТ, 2005. 603 с.

14. Штомпка П. Социология социальных изменений. Москва: Аспект Пресс, 1996. 415 с.

15. Brzezinski Zbigniew. 1997. The Grand Chessboard: American Primacy and Its Geostrategic Imperatives.

Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Amnesty International. URL: <https://www.amnesty.org.ua>

2. Foreign Affairs /magazine/. URL: <https://www.foreignaffairs.com>

3. Stockholm International Peace Research Institute. URL: <https://sipri.org>

4. UN. URL: <https://www.un.org/en/>

5. Баганець О. Криміногенна ситуація в Україні: як змінився її стан протягом 2016 року (в порівнянні з минулими роками)? // Юридичний вісник України. 25.02.2017. URL: <http://yvu.com.ua/kryminogenna-sytuatsiya-v-ukrayini-yak-zminyvsysa-yiyi-stan-protyagom-2016-roku-v-porivnyanni-z-mynulymy-rokamy>.
6. Гопко Г. Криміналізація, корупція та інші загрози енергетичній безпеці // ЗІК. 07.02.2017. URL: <http://zik.ua/news/2017/02/07/kryminalizatsiya-koruptsiya-ta-inshi-zagrozy-energetychniy-bezpetsi-1039007>.
7. Комплексна оцінка економічної ситуації в Україні у 2014-2015 рр. (частина 1: Загальна оцінка макроекономічної ситуації) // Free Voice Information Analysis Center. 31.08.2015. URL: <http://iac.org.ua/kompleksn-a-otsinka-ekonomichnoyi-situatsiyi-v-ukrayini-u-2014-2015-rr-chastina-1-zagalna-otsinka-makroekonomichnoyi-situatsiyi/>.
8. Майстренко О. Військово-економічний потенціал держави і роль оборонно-промислового комплексу в його забезпеченні // Українська молодь: Інтернет-версія всеукраїнської газети. 12.09.2014. URL: http://www.ukrmol.in.ua/2014/09/blog-post_12.html.
9. Новости ООН. Международная безопасность. URL: <https://news.un.org/ru/tags/mezhdunarodnaya-bezopasnost>

Політика курсу

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів).

Дисципліна складається із 32 годин лекцій, 16 годин практичних занять, 42 годин самостійної роботи (ознайомлення із відповідною літературою, вирішення кейсів, підготовка презентацій тощо).

Перескладання залікової роботи відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Передбачається зарахування результатів навчання у разі, якщо студент прослухав аналогічний курс (або його частину) у будь-якому університеті України або Європи, був учасником міжнародних проєктів Жан-Моне модуль, K1, у межах якого вивчалась така ж дисципліна (його частина), або слухачем такого ж дистанційного курсу на платформі «Prometheus», Coursera та інших, і при цьому має підтвердження – сертифікат про результати навчання (оцінку).

Списування під час залікової роботи заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань під час заняття.

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є важливим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із викладачем.

Протоколи комунікації

Програма і силабус курсу розміщено на сайті кафедри туристичного бізнесу та країнознавства. Комунікації із викладачем можна вести через електронну пошту, Viber, Zoom, Skype, GoogleClassroom.

Студенти мають регулярно перевіряти зазначені канали комунікації з періодичністю не менше одного разу на тиждень.

Форми контролю та критерії оцінювання

Вивчення дисципліни «Основи міжнародної безпеки» передбачає застосування *поточного та семестрового* видів контролю.

Засвоєння тем розділів (поточний контроль) здійснюється на практичних заняттях відповідно до контрольних цілей. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки студентів до виконання конкретної роботи.

1. *Поточний контроль* здійснюється у формі письмових контрольних робіт, які проводяться за підсумками вивчення кожного із розділів навчальної дисципліни і являють собою тестові завдання. Бали отримані за контрольні роботи додаються до балів, що були отримані студентами за виконані види навчальних робіт протягом семестру. Отримана сума балів є результатом поточної успішності. Максимальне значення дорівнює 60 балам.

До вищезгаданих видів навчальних робіт відносяться наступні: *усна доповідь* на семінарському занятті; участь в *обговоренні* доповіді або в *дискусії* на семінарському занятті; написання *есе* з актуальних проблем світової політики; підготовка та захист *реферату*; *експрес-опитування* – усне або письмове надання відповідей на запитання з пройденого матеріалу протягом 5-10 хв.

Критерії оцінювання та алгоритм нарахування балів. Основні критерії оцінювання за видами робіт наведено в таблиці А.

Таблиця А. Основні критерії оцінювання за видами студентських робіт

Вид роботи	Критерії оцінювання
<u>Усна доповідь</u>	Відповідність змісту заявленій темі доповіді; логічність, послідовність та чіткість викладення; оперування категоріально-термінологічним апаратом навчальної дисципліни; якість відповідей на поставленні запитання
<u>Обговорення доповіді.</u>	Формулювання актуальних, слухних запитань по темі доповіді; висловлення власної думки,

<u>дискусія</u>	ремарок, доповнень з обговорюваної проблеми; демонстрація аналітичних здібностей; використання термінології
<u>Есе</u>	Актуальність обраної теми; логіка викладення, чіткість та послідовність; ступінь аргументації власних висновків; рівень обізнаності по заявленій темі; якість аналітики; унікальність; самостійність виконання
<u>Реферат</u>	(Див. критерії оцінювання усної доповіді та есе). Додатково: якість оформлення; кількість опрацьованих першоджерел; відповідність мети поставленим завданням та отриманим результатам
<u>Експрес-опитування</u>	Відповідність змісту відповіді поставленим запитанням; суті; дотримання хронометражу; кількість вірних відповідей

Відповідно до структури навчальної дисципліни та враховуючи означені критерії оцінювання передбачено наступний алгоритм нарахування балів протягом семестру (див. Табл. В).

Таблиця В. Алгоритм нарахування балів та розрахунок поточної успішності

Вид роботи (передбачуваний за розділом)	Діапазон оцінювання (бали)	Максимально-накопичувальна кількість балів
1.	2.	3.
Розділ 1		
Усна доповідь (Т.2, Т.3)	1–3	6
Участь в обговоренні доповіді, дискусія (Т.2, Т.3)	0,5–1	2
Написання есе	1–2	2
Підготовка та захист	2–10	10

реферату		
<i>Контрольна робота за розділом 1 (поточний контроль)</i>	0–5	5
РАЗОМ за розділом 1		25
Розділ 2		
1.	2.	3.
Усна доповідь (Т.5–Т.10)	1–3	18
Участь в обговоренні доповіді, дискусія (Т.5–Т.10)	0,5–1	6
Експрес-опитування (Т.7–Т.12)	0–6	6
<i>Контрольна робота за розділом 2 (поточний контроль)</i>	0–5	5
РАЗОМ за розділом 2		35
РАЗОМ за семестр		60

2. *Семестровий контроль* з дисципліни є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень студента. Він проводиться відповідно до навчального плану у вигляді письмової залікової роботи. Час виконання – 40 хвилин. Кількість питань – 2. Максимальна кількість балів передбачена за відповіді на кожне запитання складає 20 балів. Відповідно – максимальна кількість балів за виконання залікової роботи дорівнює 40 балам. Таким чином, за семестр студент(ка) має можливість отримати максимум 100 балів.

Критерії оцінювання відповідей на заліковій роботі: відповідність змісту поставленим запитанням, структура, логіка та повнота відповіді; використання релевантної термінології. Дисциплінарні вимоги: належне оформлення залікової роботи; дотримання хронометражу; самостійність виконання.

7. Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота										Разом	Залікова робота	Сума
Розділ 1				Розділ 2						60	40	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10			
25				35								

T1, T2 ... – теми розділів.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	зараховано
70-89	
50-69	
1-49	не зараховано

КАЛЕНДАР КУРСУ

«Основи міжнародної безпеки»

№ тижня (дні тижня)	Тема	Форми організації навчання	Кількість годин	Завдання для самостійної роботи
1 семестр 2020 – 2021 навчального року				
1	Тема 1. Міжнародна безпека як об'єкт наукових досліджень	Лекція,	2	<i>Завдання:</i> Лекційний матеріал доповнити більш детальним вивченням матеріалу про еволюцію поглядів на систему міжнародної безпеки <i>Презентувати результати.</i>
2	Тема 2. Міжнародна безпека, національна безпека, регіональна безпека та глобальна безпека: особливості взаємозв'язку	Лекція, практичне заняття	6	<i>Завдання:</i> Зробити доповіді по механізмам забезпечення національної безпеки в окремих країнах ЄС
3	Тема 3. Воєнна безпека сучасних держав	Лекція, практичне заняття	4	<i>Завдання:</i> Лекційний матеріал доповнити інформацією про воєнні доктрини окремих країн (доповіді)
4	Тема 4. Основні сфери безпекової діяльності	Лекція,	4	<i>Завдання:</i> Проаналізувати забезпечення по окремим видам безпеки в США, РФ та КНР

5	Тема 5. Особливості постбіполярного світового порядку: нові параметри міжнародної безпеки	Лекція, практичне заняття	6	<i>Завдання: Проаналізувати суперечливості розвитку світу на поч. ХХІ ст. і пов'язаний з цим стан міжнародної безпеки</i>
6	Тема 6. Міжнародний тероризм	Лекція, практичне заняття	4	<i>Завдання: Лекційний матеріал доповнити інформацією про феномен «ІДІЛ», як терористичної квазі-держави та інші терористичні чинні організації в світі</i>
7	Тема 7. Воєнні загрози міжнародної безпеки та проблема озброєнь	Лекція, практичне заняття	6	<i>Завдання: Розширити лекційний матеріал інформацією про правові основи регулювання нерозповсюдження ЗО та ЗМУ</i>
8	Тема 8. Регіональний аспект міжнародної безпеки та європейська безпека	Лекція, практичне заняття	6	<i>Завдання: Проаналізувати проблемні моменти законодавчого і практичного характеру в галузі забезпечення регіональної безпеки в ЄС</i>
9	Тема 9. Проблеми безпеки на Близькому Сході та в інших регіонах	Лекція, практичне заняття	6	<i>Завдання: Проаналізувати: наслідки зовнішнього впливу крупних гравців (США, КНР, РФ, Туреччини) на політико-безпековий стан в регіоні Близького Сходу</i>
10	Тема 10. Україна і проблема безпеки	Лекція, практичне заняття	4	<i>Завдання: Лекційний матеріал доповнити поглибленим вивченням змісту загроз по видам безпеки в Україні</i>
	Канікули			

